

KRISTINESTAD

REVISIONSNÄMNDENS UTVÄRDERINGSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2019 Till stadsfullmäktige i Kristinestad

1. REVISIONSNÄMNDEN 2017-2021

Av stadsfullmäktige för mandatperioden 2017-2021 vald revisionsnämnd har följande sammansättning:

Ordinarie ledamöter		Personliga ersättare
Kaj Kärr	ordförande	Bror Eriksson
Anja Heinänen	viceordförande	Marianne Salo-Tuisku
Nina Hoxell	ledamot	Birgitta Björnes
Michael Holmlund	ledamot	Alf Knuts
Mikael Perjus (till 2.9.19)	ledamot	Olli Pursiainen till 2.9.2019
Olli Pursiainen (2.9.19-)	Ledamot	Peter Kamlin

I kommunallagens 121 § stadgas följande gällande revisionsnämndens uppgifter:

”Fullmäktige tillsätter en revisionsnämnd för organiseringen av granskningen av förvaltningen och ekonomin samt utvärderingen. Nämndens ordförande och vice ordförande ska vara fullmäktigeledamöter.

Revisionsnämnden ska

- 1) bereda de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige ska fatta beslut om,
- 2) bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i kommunen och kommunkoncernen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt,
- 3) bedöma hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden samt den gällande ekonomiplanens tillräcklighet, om kommunens balansräkning visar underskott som saknar täckning,
- 4) se till att granskningen av kommunen och dess dottersammanslutningar samordnas,
- 5) övervaka att skyldigheten enligt 84 § att redogöra för bindningar iakttas och tillkännage redogörelserna för fullmäktige,
- 6) för kommunstyrelsen bereda ett förslag till bestämmelser om nämndens uppgifter i förvaltningsstadgan samt till budget för utvärderingen och granskningen.

Revisionsnämnden gör upp en utvärderingsplan och lämnar för varje år fullmäktige en utvärderingsberättelse som innehåller resultaten av utvärderingen. Fullmäktige behandlar utvärderingsberättelsen i samband med bokslutet. Nämnden kan även ge fullmäktige andra sådana utredningar om resultaten av utvärderingen som den anser vara behövliga”.

För utförandet av uppdraget har revisionsnämnden tagit del av bl.a. följande handlingar:

- förvaltningsorganens protokoll
- budgeten och ekonomiplanen för åren 2019-2022
- budgeten och ekonomiplanen för åren 2020-2023
- av stadsstyrelsen undertecknat bokslut för år 2019 samt
- revisorns rapporter

Revisionsnämnden har hållit sju möten gällande utvärderingen av verksamhetsåret 2019, hört ansvariga tjänsteinnehavare och bekantat sig med olika ansvarsområden enligt separat fastställt arbetsprogram. BDO Audiator Ab har skött den lagstadgade revisionen med OFGR, CGR Andreas Holmgård som ansvarig revisor.

Kaj Kärr har p.g.a. jäv inte deltagit i utvärderingen av vård- och omsorgsnämndens verksamhet. Anja Heinänen har p.g.a jäv inte deltagit i utvärderingen av finskspråkiga utbildningsnämndens verksamhet. Michael Holmlund och Nina Hoxell har p.g.a. jäv inte deltagit i utvärderingen av samhällsbyggnadsnämnden. Mikael Perjus har p.g.a. jäv inte deltagit i utvärderingen av centralvalnämndens verksamhet.

Stadsdirektör Mila Segervall och ekonomidirektör Rikard Haldin har under 2019 informerat om stadens verksamhet och ekonomi.

Utvärderingens tyngdpunktsområde har under året varit verksamheten inom Utbildning och småbarnspedagogik samt koncernsamfundens verksamhet. Revisionsnämnden har fått information av stadsjurist Niklas Granö, bildningsdirektör Maarit Söderlund samt chefen för småbarnspedagogik Annika Heikkilä, verkställande direktör för Fastighets Ab Kristinestads bostäder Kiinteistö Tom Heinonen, stadsstyrelsens ordförande Åsa Blomstedt och kansli-chef Dan-Anders Sjöqvist.

Revisionsnämnden har under året behandlat de förtroendevaldas och de ledande tjänstemännens redogörelser för sina bindningar.

2. ALLMÄNT OM MÅLSÄTTNINGARNA OCH DERAS FÖRVERKLIGANDE

2.1. Målsättningar

Stadsfullmäktige har i budgeten för år 2019 fastställt de bindande verksamhetsmässiga och ekonomiska målsättningar för stadens verksamhetsorgan. Över målsättningarnas utfall har redogjorts i bokslutet för år 2019. I denna utvärderingsberättelse framgår revisionsnämndens analys av hur målsättningarna uppnåtts.

3. UPPNÅENDET AV DE ÖVERGRIPANDE EKONOMISKA OCH VERKSAMHETSMÄSSIGA MÅLSÄTTNINGARNA

3.1. Allmänt

Målförverkligandet specifikt för år 2019

Kristinestad uppvisar ett svagare bokslut för år 2019 än föregående år.

Resultaträkningen uppvisar ett *underskott* på ca 2 190 000€ mot ett ursprungligt budgeterat *överskott* om 81 000€ och ett underskott om 275 000€ i den ändrade budgeten Utfallet var således klart sämre än budgeterat.

Som förklarande faktor till resultatet kan nämnas speciellt posten Köp av tjänster som utföll ca 3,45 milj. € sämre än den korrigerade budgeten, vilket hänför sig till en ökning av avsättningar för återställande av Lålby avstjälpningsplats.

Stadens ackumulerade överskott vid bokslutstidpunkten var ungefär 7,56 milj. € (minskade med ca 2,19 milj. € under räkenskapsperioden). Det ackumulerade överskottet kommer i enlighet med den gällande budgeten-ekonomiplanen att öka till 7,59 milj. €. För innevarande år har det budgeterats ett överskott om 3 700€, för år 2021 ett överskott om 2 600€, för år 2022 ett överskott om 24 600€ och för 2023 ett överskott om 2 600€.

Stadens skuldbörda utvecklas i enlighet med gällande ekonomiplan enligt följande:

År	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>
Lånebörda €	28 440 000	27 448 000	26 115 000	23 388 000
Lån per inv. €	4 384	4 231	4 026	3 605
Förändring lån per inv. €	262	-153	-205	-420

Stadens skuldbörda i slutet av 2019 var 26,7 milj. € jämfört med 27,7 milj. € föregående år. Detta motsvarar en skuldbörda om 4 122 € per invånare. Landets genomsnitt år 2018 var 3 039 €.

Även om bokslutet 2019 inte var speciellt gott och stadens ekonomi har en hel del utmaningar på kort sikt, är det framförallt på längre sikt de största utmaningarna finns. De mest betydande utmaningarna är troligen stadens befolkningsminskning samt befolkningsstruktur. Invånarantalet i slutet av år 2019 var 6 487 invånare (2018: 6 638, 2017: 6 727, 2016: 6 793). Andelen av befolkningen över 65 år var år 2019 35,9 %. Motsvarande siffror för 2018, 2017 och 2016 var 35,0 %, 34,1 % respektive 33,1 %.

Revisionsnämnden anser att det är viktigt att ha en fungerande målstyrning av verksamheten och ekonomin och en god budgetdisciplin då det utgör viktiga grundelement i processen att tackla utmaningarna staden står inför samt upprätthålla balansen i ekonomin.

Nyckeltal	Hela Lan- det 2018	Kristinestad 2019	Kristinestad 2018
Årsbidrag i % av avskrivningarna	94	29,3	110,9
Årsbidrag i € per invånare	376	140	426
Lånestock (milj. euro)		26,7	27,7
Lån €/invånare	3 039	4 122	4 202
Soliditet %	59,6	36,0	39,4
Relativ skuldsättningsgrad %	58,6	67,1	50,3

3.2. Budgetens förverkligande

Revisionsnämnden konstaterar att det förekommer en del väsentliga budgetöverskridningar relaterat till den ändrade budgeten. Förutom överskridningarna som är kopplade till driften, och behandlas senare i denna utvärderingsberättelse, konstaterar revisionsnämnden att avskrivningarna utföll 495 000 € högre än budgeterat.

Resultaträkningens förverkligande (extern)

	Ursprunglig budget	Budgetändringar	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Avvikelse
Verksamhetsintäkter					
Försäljningsintäkter	2 568 850		2 568 850	2 913 944,70	345 094,70
Avgiftsintäkter	2 672 775		2 672 775	2 553 789,23	-118 985,77
Understöd och bidrag	1 038 990	-250 000	788 990	1 116 759,35	327 769,35
Övr. verksamhetsint.	1 966 950	14 000	1 980 950	2 178 184,55	197 234,55
Verksamhetskostnader					
Personalkostnader	-23 987 228	-6 000	-23 993 228	-23 522 948,95	470 279,05
Köp av tjänster	-20 927 436	16 000	-20 911 436	-24 360 996,17	-3 449 560,17
Material, förnödenheter och varor	-3 432 515		-3 432 515	-3 647 511,72	-214 996,72
Bidrag	-723 000		-723 000	-621 369,11	101 630,89
Övr. verksamhetskostn.	-1 206 162		-1 206 162	-762 451,11	443 710,89
Verksamhetsbidrag	-42 028 776	-226 000	-42 254 776	-44 152 599,23	-1 897 823,23
Skatteinkomster	24 900 000	-400 000	24 500 000	24 648 526,42	148 526,42
Statsandelar	20 370 000	270 000	20 640 000	20 714 398,00	74 398,00
Driftsbidrag	3 241 224	-356 000	2 885 224	1 210 325,19	-1 674 898,81
Finansiella int. o kostn.					
Ränteintäkter					
Övriga finansiella int.	40 500		40 500	116 019,47	75 519,47
Räntekostnader	-600 500		-600 500	-368 538,27	231 961,73
Övriga finansiella kostn.				-51 988,23	-51 988,23
Årsbidrag	2 681 224	-356 000	2 325 224	905 818,16	-1 419 405,84
Avskrivningar	-2 600 000		-2 600 000	-3 095 349,80	-495 349,80
Räkenskapsperiodens underskott	81 224	-356 000	-274 776	-2 189 531,64	-1 914 755,64

Driftens förverkligande

Driften förverkligades inte i linje med budgeten. Nettokostnaderna var ursprungligen budgeterade till 42,03 milj. € och i den reviderade budgeten till 42,25 milj. €. Utfallet var 44,15 milj. € och således nästan 1,9 milj. € sämre än budgeterat. Som helhet beror denna överskridning främst på avsättningen för Lålby avstjälpningsplats. Driftsbidraget var i den ursprungliga budgeten prognostiserad till 3,24 milj. € och i den korrigerade budgeten till 2,89 milj. €. Driftsbidraget utföll ca 1,67 milj. € sämre än den slutgiltiga budgeten.

Det förekom några betydande kostnadsöverskridningar på budgetens bindningsnivå. Dessa framförs nedan.

Investeringsdelens förverkligande

Investeringarnas budgeterade nettokostnad var i ursprungsbudgeten 7,77 milj. € och 8,01 milj. € enligt den ändrade budgeten. Utfallet blev 6,11 milj. € och därmed under budget. Utfallet sammanfattat som följer:

INVESTERINGAR KRISTINESTAD		Budget+ändring 2019	Bokslut 2019	Avvikelse 2019
	Utgifter	-8 084 400	-6 763 705	-1 320 695
	Inkomster	78 000	657 756	-579 756
	Netto	-8 006 400	-6 105 949	-1 900 451

Som förklarande faktorer till budgetförverkligandet kan nämnas förseningar i projekt.

Upplåningens förverkligande

Upplåningen var såväl i den ursprungliga som i den korrigerade budgeten budgeterad att öka med 5,6 milj. €. Utfallet var en minskning av lånebeståndet med ca 980 000€ eller 6,6 milj. € mindre än budgeterat.

Stadens skuldbörda i slutet av 2019 var 26,7 milj. € mot 27,7 milj. € föregående år. Detta motsvarar en skuldbörda om 4 122 € per invånare. Landets medeltal år 2018 uppgick till 3 039 € per capita.

3.3. De övergripande verksamhetsmässiga målsättningarna

Revisionsnämndens uppfattning på basis av bokslutet samt övrig, under utvärderingsprocessen erhållen, information är att de övergripande verksamhetsmässiga målsättningarna på det stora hela har uppnåtts.

Mot bakgrund av kommande ekonomiska utmaningar betonar revisionsnämnden vikten av att värna om en god budgetdisciplin och fungerande ekonomistyrning.

4. Utvärdering av sektorernas verksamhet och ekonomi

4.1. Serviceområdet för Livskraft

Revisionsnämnden bedömer att de verksamhetsmässiga målsättningarna har till väsentliga delar uppnåtts. Sektorns ekonomiska målsättningar uppnåddes. Nettokostnaderna var ca 170 000 € lägre än budgeterat.

4.2. Serviceområdet för Vård och omsorg

Revisionsnämnden bedömer att de verksamhetsmässiga målsättningarna till huvudsakliga delar har uppnåtts. Däremot uppnåddes de ekonomiska målsättningarna inte, utan nettokostnaderna utföll nästan 510 000 € högre än budgeterat. Detta förklaras av att specialistsjukvårdens utgifter överskreds med ca 772 000 €, rehabilitering och serviceboendes med ungefär 470 000 € och individ- och familjeomsorg med 240 000 €. Överskridningarna är en följd av den allt äldre befolkningens efterfrågan på specialistsjukvård, en överbelastning av rehabilite-

ringsavdelningen samt en klar ökning av efterfrågan på serviceboende. Även behovet av serviceboende för utvecklingsstörda har ökat, likaså har behovet av barnskyddsåtgärder ökat.

4.3. Serviceområdet för Valfärd

De verksamhetsmässiga målsättningarna har enligt revisionsnämnden till väsentliga delar uppnåtts. Också de ekonomiska målsättningarna har uppnåtts. Nettokostnaderna utföll 113 000 € bättre än budgeterat.

Idrottsektorns samarbete som strävar till att öka motionsverksamhet riktad till skolor, medborgarinstitutet, ungdomsverksamhet, idrottsföreningar, specialgrupper samt kommuninvånare är ett värdefullt arbete som bär frukt även på lång sikt.

Samverkan mellan sektorerna bör ökas inom stadens organisation.

4.4. Serviceområdet för Utbildning

Revisionsnämnden bedömer att de verksamhetsmässiga målsättningarna har uppnåtts. De ekonomiska målsättningarna har inte uppnåtts utan nettokostnaderna är 84 000€ högre än budgeterat. Detta beror till stor del på att dagvårdens personalkostnader utföll klart högre än budgeterat.

4.5. Serviceområdet för Samhällsbyggnad

Revisionsnämnden bedömer att de verksamhetsmässiga målsättningarna till väsentliga delar har uppnåtts. De ekonomiska målsättningarna har inte uppnåtts utan nettokostnaderna är ungefär 1,65 milj. € högre än budgeterat. Denna överskridning kan härröras till resultatområdet för avfallshantering, vars verksamhetsutgifter utföll ca 1,81 milj. € högre än budgeterat pga att en avsättning på ca 1,8 miljoner € gjorts för återställandet av Lålby avstjälpningsplats.

4.6 Krs Vatten

Revisionsnämnden bedömer att Krs Vattens verksamhet har fungerat på ett ändamålsenligt sätt under räkenskapsperioden. Affärsverket uppvisade ett överskott på 46 000€ efter att 30 000€ har betalats till staden som avkastning på investerat kapital.

4.7 Kommunkoncern

Revisionsnämnden noterar att koncernens resultaträkning visar ett underskott på 2,23 milj. €. Det ackumulerade överskottet är 8,57 milj. €. Koncernens lån uppgick 31.12.2019 till 38,04 milj. €. Ur bokslutets noter framgår att stadens borgensförbindelser inom koncernen och till övriga uppgår till 990 000€.

5. ÖVRIGT

5.1. Övriga iakttagelser

- Sjukfrånvaron har minskat under 2019 till 16,4 dagar per anställd (17 dagar 2018)
- Bokslutsdokumentet har blivit mera lättläst
- Kristinahemmet har färdigställts
- Revisionsnämnden oroar sig för den fortsatta befolkningsminskningen samt svårigheterna att värva arbetskraft.
- Revisionsnämnden konstaterar att det fortfarande finns mycket förfallna fordringar som förfallit för över ett år sedan, ca 206 000 €. Interna kontrollen bör förbättras i detta avseende.
- Inom Samhällsbyggnad bör planläggningsarbetet bli effektivare.
- Revisionsnämnden påminner om att fastighetsanvändningen effektiveras och att tomma fastigheter som inte används avyttras.

6. SAMMANFATTNING

Som sammanfattning av utvärderingen för år 2019 framlägger revisionsnämnden följande:

Resultaträkningen uppvisar ett *underskott* om 2 190 000 € mot ett ursprungligt budgeterat överskott om 81 000€ och ett underskott på 375 000€ i den reviderade budgeten.

Stadens ackumulerade överskott per 31.12.2019 var ca 7,56 milj. € och koncernens ackumulerade överskott 8,57 milj. €

Driften förverkligades inte i linje med den slutgiltiga budgeten. Nettokostnaderna var ursprungligen budgeterade till 42,03 milj. € och i den korrigerade budgeten till 42,25 milj. €. Utfallet var 44,15 milj. € och således nästan 1,9 milj. € sämre än budgeterat, främst beroende på att en avsättning på 1,8 miljoner euro gjorts för Lålby avstjälningsplats.

Investeringarnas budgeterade nettokostnad var 8,01 milj. € i den slutgiltiga budgeten. Utfallet blev 6,11 milj. € och därmed under budget. Som en förklarande orsak kan nämnas att Kristinestads daghem förverkligades ca 830 000 € lägre än budgeterat.

Upplåningen var i den slutgiltiga budgeten budgeterad att öka med 5,6 milj €. Utfallet var en minskning av lånebeståndet med ca 980 000€ eller en avvikelse på 6,6 milj. €. Stadens skuldbörda i slutet av 2019 var 26,7 milj. € jämfört med 27,7 milj. € 2018. Detta motsvarar 4 122 € per invånare. Landets medeltal år 2018 uppgick till 3 039 € per capita.

Revisionsnämnden noterar den budgeterade utvecklingen av stadens skuldbörda i enlighet med gällande ekonomiplan enligt följande:

År	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>
Lånebörda €	28 440 000	27 448 000	26 115 000	23 388 000
Lån per inv. €	4 384	4 231	4 026	3 605
Förändring lån per inv. €	262	-153	-205	-420

Koncernens låneupptagning ökade under året med ca 1 milj. € till 38 milj. €.

Kristinestad den 07.05. 2020

Kaj Kärr
Ordförande

Anja Heinänen
Vice ordförande

Michael Holmlund
Medlem

Nina Hoxell
Medlem

Olli Pursiainen
Medlem

Peter Kamlin
suppleant